

Хавфли геологик жараёнлар монитроинги

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 13 ноябрдаги «Ўзбекистон Республикаси хавфли геологик жараёнларни кузатиш давлат хизмати фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги 909-сонли қарорига мувофиқ Давлат геология қўмитаси тизимидағи Ўзбекистон Республикаси Хавфли геологик жараёнларни кузатиш давлат хизмати қўйидаги функцияларни амалга оширади.

хавфли геологик жараёнларни кузатиш ишларини олиб боришни таъминлайди;

хавфли геологик жараёнларнинг салбий таъсиридан аҳоли яшаш пунктларини ҳимоя қилишнинг узоқ муддатли дастурларини ва ҳудудий чизмалар мажмунини чизишка иштирок этади;

республика ҳудудида хавфли геологик жараёнлар рўй бериши тўғрисидаги ахборотга оид маълумотлар банкини шакллантиради ва тўлдириб боради, техноген фаолиятнинг хавфли геологик жараёнлар кучайиши мумкин бўлган жойлардаги геологик мұхитга таъсирини таҳлил қиласи, турли идоралар томонидан тақдим этилган маълумотлар бўйича хавфли геологик жараёнларнинг таъсири оқибатида етказилган заарларни ҳисобга олиб боради, тоғ ёнбағирларининг мустаҳкамлигини сақлаш бўйича тавсияномалар беради;

амалга оширилган тавсияномаларнинг амалий аҳамиятини ҳар йили таҳлил қиласи ва баҳолайди;

давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, шунингдек, юридик ва жисмоний шахсларни хавфли геологик жараёнларнинг фаоллашиши мумкинлигидан хабардор қиласи ва огоҳлантиради, хавфли геологик жараёнларни кузатиш ишларини ташкил этиш бўйича тавсияномалар беради;

Давлат кузатиш хизмати, зарур бўлса, ўзининг хабардор қилиш тизимидан ташқари Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, унинг ҳудудий бошқармалари, бўлинмалари ва бошқа идораларининг хабардор қилиш тизимидан фойдаланиши мумкин;

давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари билан ҳудудлардан фойдаланишининг жорий ҳамда истиқбол режаларини, шу жумладан, хавфли геологик жараёнлар кучайиши мумкин бўлган жойлардаги саноат ва хўжалик қурилишларининг лойиҳаларини

келишади ҳамда уларни ўзлаштириш мүмкінлиги тўғрисида хulosалар беради;

аҳоли яшаш жойлари ва халқ хўжалиги обьектларини хавфли геологик жараёнлар таъсиридан ҳимоя қилиш бўйича чора-тадбирлар лойиҳаларини лойиҳалаш ташкилотлари билан келишади, зарур ҳолларда шундай тадбирларни муҳандислик-геологик жиҳатдан асослашни тузишда (мураккаб ва алоҳида муҳим обьектларда) иштирок этади;

Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ва ФВВ ҳузуридаги гидрометеорология хизмати маркази билан биргалиқда хавфли геологик жараёнлар кучайиши мумкин бўлган жойларда ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш ва жойлаштириш схемаларини, шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган бошқа жойларнинг бош режаларини экспертизадан ўтказади, хўжалик фаолиятининг хавфли геологик жараёнларни кучайтириши мумкин бўлган салбий таъсирларига баҳо беради;

ўз ваколатига тааллуқли масалалар бўйича, шунингдек, хорижий тажрибани ўрганиш ва жорий этиш бўйича белгиланган тартибда халқаро ҳамкорликни амалга оширади;

хавфли геологик жараёнлар кучайиши тўғрисида муҳандислик-геология ахбороти, уларнинг олдини олиш ёки салбий таъсирини камайтириш бўйича чора-тадбирлар кўриш учун хulosалар ва ёзма кўрсатмалар беради;

ФВВ билан биргалиқда, зарур ҳолларда, Давлат кузатиш хизматининг ёзма кўрсатмалари давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда юридик ва жисмоний шахслар томонидан бажарилмаётгани тўғрисидаги материалларни прокуратура органларига беради;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига, ФВВга, Давлат экология қўмитаси ва «Давархитектқурилиш» қўмитасига хавфли геологик жараёнлар кучайиши мумкин бўлган жойлардаги ҳудудларни ўзлаштириш тартиби тўғрисидаги талабларни ва ҳужжатларни ишлаб чиқиш бўйича таклифлар киритади;

хавфли геологик жараёнларнинг белгиларини кузатиш масаласи бўйича давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда юридик ва жисмоний шахсларга маслаҳат беради;

фойдаланишнинг нотўғри тартибида хавфли геологик жараёнларнинг юзага келишига, ривожланишига ёки уларнинг кучайишига олиб келувчи янги (реконструкция қилинган) объектлар ҳамда иншоотларни қабул қилиш ва ишга тушириш бўйича давлат комиссияси ишида қатнашади.